

WAT TE DOEN ALS DE BANK DE KREDIETRELATIE MET U WIL BEËINDIGEN?

Dat is pech, kredietrelatie weg

In relatie tot uw bv heeft de bank waarschijnlijk vooral goed voor zichzelf gezorgd. De bank is met pijn en moeite bereid enig krediet te verschaffen, ontvangt een royale rente en heeft ook nog een zeer stevige verhaalspositie. Misschien heeft u als dga ook nog eens privé moeten meetekenen. Bij een achterstand heeft de bank de macht om ieder moment de guillotine te laten vallen.

Loyaliteit is niet de meest typerende eigenschap van bankiers. Steeds meer ondernemers worden geconfronteerd met ongeduldige banken. Banken die bij het eerste zuchtje tegenwind de relatie met uw bv willen beëindigen en in één klap het hele krediet opeisen. U kunt daar niet altijd wat aan doen. Soms zit het economisch tij gewoon tegen en soms besluit de bank om een hele sector af te stoten. Zelfs als uw bv het wél goed doet, kan het dus zijn dat de bank van u af wil. De bouw, retail, de tuinbouw en de binnenvaart worden door banken met een buitengewoon kritisch oog bekeken, maar eigenlijk ligt het hele mkb onder een vergrootglas.

Vechten

Mag de bank de stekker er zomaar uittrekken als u achterloopt met rentebetalingen? Volgens de kredietvoorwaarden is het zonder meer mogelijk, maar de gevolgen kunnen dramatisch zijn. De financiering is een levensader van uw bv. Als die plotseling wegvalt, kunt u wel sluiten. Bovendien heeft u in privé een

acuut probleem wanneer uw woonhuis als onderpand dient. Als u de tijd zou krijgen om alternatieve financiering te vinden, te snijden in de kosten, in uw organisatie het een en ander te veranderen, dan zou u kunnen overleven. Dan moet u wel een beetje extra tijd zien te winnen. Als de bank echt van u af wil, houdt u dat niet tegen. Het is als met een lawine. Als 'ie komt dan komt 'ie. Wat u wél kunt doen, is wat u ook doet tegen lawines. Zo goed mogelijk voorbereid zijn en als het dan toch misgaat, blijven ademen en vechten.

Zorgplicht

Als de bank de kredietrelatie met uw bv beëindigt, heeft de bank naar de letter van het contract meestal gelijk. Dat de lening bij overschrijding van de kredietstand of te late aflossing onmiddellijk opeisbaar is, staat zwart op wit. Daar lijkt weinig discussie over mogelijk te zijn. Toch is de werkelijkheid genuanceerder dan de letter van het contract. De bank is niet zomaar een contractspartij. Banken hebben een maatschappelijke functie. De

verregerende rechten die de bank tegenover uw bv heeft, brengen ook plichten met zich. De kredietverlener heeft een bijzondere zorgplicht tegenover haar klanten. De bank kan dus niet in alle gevallen zomaar het krediet teruggeisen. Ook niet als op papier is afgesproken dat dat wel kan. De afspraken tussen uw bv en de bank worden mede bepaald door de redelijkheid en billijkheid.

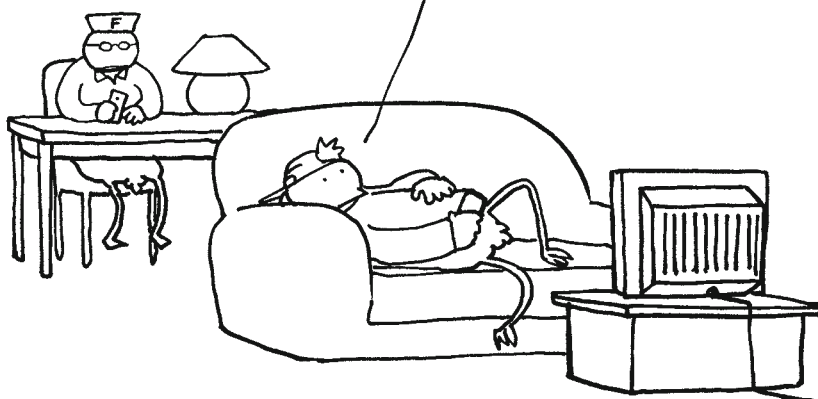
Onredelijk

Een opzegging kan naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zijn. De bank zal zelf niet zo snel de neiging hebben om u te wijzen op de aanvullende werking van de redelijkheid en billijkheid. Integendeel, de bank zal op hoge toon betaling eisen en u wijzen op de tekst van het contract. Het kan heel snel gaan. U ontvangt een paar keer een dreigende brief, waarna de bank u met een laatste brief laat weten dat het afgelopen is. Als u dan nog een discussie over de redelijkheid van de opzegging moet voorbereiden, bent u te laat. Zodra de bank laat doorschemeren de kredietrelatie te willen stopzetten, moeten alle alarmbellen gaan rinkelen. Het ligt niet in beton gegoten in welke gevallen het wel of niet onredelijk is om de kredietrelatie te beëindigen. Omstandigheden die van belang zijn, zijn in de eerste plaats factoren uit het verleden: de duur, de omvang en de ingewikkeldheid en het verloop van de kredietrelatie. Vervolgens is van belang wat de aanleiding is geweest om de lening op te eisen. Is uw bv plotse-ling minder kredietwaardig geworden en

FOKKE & SUKKE GAAN AL 25 JAAR MET DE BANK

ONZE ACCOUNTMANAGER BELDE.
'HET LAG NIET AAN ONS', ZEI HIJ....

WAT? ZE WILLEN DE
KREDIETRELATIE STOPPEN?

RGV

is het risico voor de bank daarmee onaanvaardbaar groot geworden? Of heeft de bank gewoon geen trek meer in bedrijven uit uw branche? Relevant is ook welke termijn u krijgt om een andere huisbank of financier te zoeken en wat de gevolgen zijn van een plotselinge beëindiging. De manier waarop de bank u informeert en 'begeleidt' speelt ook een rol. Eerst jarenlang toestaan dat losjes wordt omgegaan met de kredietstand en dan zonder aankondiging de relatie beëindigen is niet redelijk. De bank zou moeten kunnen laten zien dat op zorgvuldige wijze over het lot van uw bv besloten is, dat u gewaarschuwd bent en dat men overleg met u heeft gepleegd. Daarom moeten dergelijke contacten met de bank een signaal voor u zijn. De bank zoekt geen contact uit warme belangstelling, maar met het oog op dossiervorming.

Betalingstoezeggingen

Ook uw eigen gedrag is van belang. Als u zich jegens de bank onbetrouwbaar hebt

getoond, zal de rechter weinig medelijken tonen. Geen irreële perspectieven schetsen dus en al helemaal geen onjuiste of onvolledige cijfers verschaffen. U moet bovendien oppassen met het doen van betalingstoezeggingen. Als het toch niet lukt om volgens afspraak te betalen, zal de bank in een eventuele rechtszaak stellen dat u keer op keer afspraken niet nakwam. De mogelijkheid om te overleven, al dan niet als doorstart, speelt eveneens een rol. Als u kunt aantonen, bijvoorbeeld met een letter of intent, dat redding nabij is, wordt het voor de bank lastig om uit te leggen waarom uw bv de nek zou moeten worden omgedraaid.

Vorbereiding

U ziet problemen met de liquiditeit - en dus met de bank - mogelijk wel aankomen. Dat is het moment waarop u uiterlijk zou moeten inventariseren en uitschrijven waarom het, ondanks de gemaakte afspraken, onredelijk zou zijn om het krediet op te eisen. Informeert u

de bank daarover. U verkrijgt daarmee wellicht het vertrouwen van de bank terug en u maakt het de bank in ieder geval lastiger om de relatie met uw bv te stoppen. Beëindiging van de kredietrelatie zal door een rechter eerder als onredelijk beoordeeld worden als u de bank zelf al een reddingsplan heeft voorgelegd en om een klein beetje extra geduld heeft gevraagd. Als u daarmee pas aankomt nadat het krediet is opgeëist, maakt u een minder sterke indruk.

Goede voorbereiding houdt ook in dat u erop bedacht bent dat de bank uw rekening bevriest en geen betalingen meer toestaat. Juist op het moment dat u dringend de diensten nodig heeft van een advocaat, accountant of bijvoorbeeld een interim manager, kunt u zo iemand dan niet meer betalen. U doet er goed aan om een extern potje voor crisismanagement aan te houden. Het alternatief is dat u met de bank in discussie moet over het toestaan van betalingen. De bank zal er niet veel voor voelen om betaling toe te staan van de advocaat die u hebt ingeschakeld om diezelfde bank eens flink terug te slaan. Als het er echt om spant en bevrozing van uw rekening een kwestie van dagen lijkt te zijn, kan het verstandig zijn om noodzakelijke betalingen iets te vervroegen.

Onderhandelen

Komt het daadwerkelijk tot opeising van het krediet dan is het goed om te weten dat tussen uw bv en de bank niet alleen de keiharde kredietvoorwaarden van toepassing zijn, maar ook de (maatschappelijke) normen van redelijkheid en billijkheid. Een opzeggingsbrief betekent dus nog niet dat alle hoop verloren is. Blijven ademen dus. In de opzeggingsbrief wordt in de regel geëist dat het hele krediet onmiddellijk wordt terugbetaald. Terugbetaling binnen een dergelijke termijn is niet reëel en dat weet de bank ook wel. Ook in dat stadium kan er dus nog onderhandeld worden.

*Bert van Mieghem, advocaat bij
Wybenga Advocaten, e-mail:
vanmieghem@wybenga-advocaten.nl*